

АНАЛІЗ ПРОЦЕСУ НАДАННЯ У ВЛАСНІСТЬ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК УЧАСНИКАМ АТО ІЗ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Нежевело В.В. асистент кафедри приватного та соціального права ЮФ

Починаючи з 2014 року за підтримки Кабінету Міністрів України було розпочато впровадження ініціативи щодо забезпечення земельними ділянками учасників антитерористичної операції.

Внесеними майже три роки назад змінами до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» учасникам бойових дій надано, серед інших, такі пільги, як першочергове відведення земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, ведення садівництва і городництва (для особистого селянського господарства).

За дорученням в той час діючого Державного агентства України із земельних ресурсів були створені робочі групи, на яких покладено обов'язок активно забезпечувати взаємодію територіальних органів земельних ресурсів, органів місцевої влади для реалізації конституційних прав військовослужбовців на безоплатне отримання земельних ділянок.

Нагадаємо, що надання земельних ділянок учасникам антитерористичної операції відбувається на підставі звернень до органу місцевого самоврядування з приводу земель в межах населених пунктів, та до Головного управління Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру (далі - Держгеокадастр) відповідної області, щодо землі сільськогосподарського призначення державної власності.

За період такої пропаганди надання учасникам антитерористичної операції пільг, представниками органів влади було здійснено ряд дій спрямованих на мінімізацію проблем при реалізації права на отримання ділянки.

Так, Держгеокадастром було розроблено покрокову схему отримання учасником антитерористичної операції земельної ділянки під назвою «Порядок передачі земельних ділянок державної або комунальної власності у власність учасникам АТО». А наразі додатково розроблено ілюстраційну дорожню карту: «Як учаснику АТО отримати земельну ділянку».

Також, на головному та обласних сайтах Держгеокадастру окремо функціонує блог «Інформація для учасників АТО та членів їх сімей», де надано пояснення для відповідної групи населення про порядок реалізації своїх прав.

Більш того Держгеокадастр надає публічну інформацію про зарезервовані земельні ділянки в межах кожного району певної області. Адже, нажаль, сільські, селищні, міські ради не наділені повноваженнями та можливостями пошуку вільних ділянок для учасників антитерористичних дій. В ідеалі, вони можуть надати інформацію про загальну кількість вільних земель на території населеного пункту. Тому, особа, яка бажає отримати ділянку у власність, повинна сама її знайти на Публічній кадастровій карті.

Та кожного тижня Держгеокадастр звітує про показники своєї роботи, окрему увагу приділивши питанням «виділення землі учасникам АТО».

Таким чином вбачається певне сприяння в реалізації учасниками антитерористичних дій на Україні на отримання земельних ділянок для ведення садівництва, особистого селянського господарства, індивідуального дачного будівництва, зі сторони органів державної влади.

Для наглядного аналізу ситуації звернемося до деяких показників. З набуттям чинності в 2014 році змін до законодавства України, якими учасникам АТО надано пільги щодо отримання земельних ділянок сільськогосподарського призначення, і станом на 15 березня 2017 року, до Головних управлінь Держгеокадастру в областях України подано 143865 заяв на отримання земельних ділянок (з них у Сумській області подано вже 6835 заяв). В свою чергу Головними управліннями Держгеокадастру в областях було прийнято накази щодо надання дозволів на розроблення проектів землеустрою на 114855 земельні ділянки (з них Сумським управлінням Держгеокадастру надано дозволи на розроблення документації 4102 земельних ділянок). До речі, загальна площа земельних ділянок склала 141564,69 га. З-поміж окресленої кількості прийнятих управліннями Держгеокадастру наказів щодо надання дозволів на розроблення проектів землеустрою, найбільше прийнято стосовно ділянок для особистого селянського господарства (74726 шт.) та найменше прийнято наказів щодо земель для індивідуального дачного будівництва (лише 214 ділянок, з яких 209 охоплено Львівським управлінням). Та як позитивний результат можна відмітити чисельність прийнятих управліннями Держгеокадастру наказів щодо затвердження проектів землеустрою та надання у власність земельних ділянок, кількість яких сягнула 46219 шт. щодо 55489,43 га землі (у Сумській області управлінням Держгеокадастру надано 1456 ділянок у власність), з яких для ведення садівництва надано 18026 ділянок, для індивідуального дачного будівництва 43 (лише у Львівській області) та для особистого селянського господарства 28150 ділянок.

Таким чином, простежується сприяння зі сторони органів влади у реалізації наданих пільг учасникам АТО, проте про «плюси» та «мінуси» такої активізації отримання із земель державної та комунальної форм власності у приватну власність залишається лише розмірковувати, адже з кожним кварталом земель запасу в межах кожної області залишається все менше.